

Zorg voor zingeving,
met de
SBARR en zingeving palliatieve zorg

Kennisfestival Aandacht voor betekenis, 30 september 2022

Annelieke Damen en Mirjam Heikens

1. Welkom

* wie is wie?

programma

1. welkom
2. introductie
3. SBARR en zingeving palliatieve zorg
4. aan de slag
5. afronding

2. Introductie

zingeving (spiritualiteit)

- ❖ gewoonweg een deel van het menselijk bestaan
- ❖ diepere laag, grond, basis
- ❖ wat – voor jou – waardevol, belangrijk, van betekenis is

zingeving

- ❖ (extra) aan het licht bij wendingen in het leven (life event, crisis)

- ❖ dus ook bij ernstig ziekzijn

duidelijk ...?

zingeving en palliatieve zorg

❖ zingeving een van de dimensies binnen de palliatieve zorg

praktijk van het werk

kwaliteitskader: "De patiënt en diens naasten ervaren aandacht voor wat voor hen van betekenis is en ontvangen passende ondersteuning bij spirituele en existentiële vragen en behoeften".

hoe deze dimensie vormgeven?

2006

2010

2018

A, B, C

- A) Aandacht altijd, allermeeest nodig
 'gratis'
- B) Begeleiding een of meer gesprekken,
 als patiënt / naaste daarvoor open staat
- C) Crisis gesprek of andere ondersteuning
 bij zwaardere problematiek

anderen om naar te verwijzen

- voor B = begeleiding:
palliatief verpleegkundige, bekwame maatschappelijk werker, geestelijk verzorger, ...
- voor C = hulp bij crisis/complex:
geestelijk verzorger, psycholoog, medisch maatschappelijk werker, psychiater (Richtlijn)
- ❖ enkele signalen van spirituele crisis: diepgaande vragen over de zin van het leven, grote veranderingen in de persoon, rondcirkelend zoeken zonder het vinden van evenwicht

3. SBARR en zingeving palliatieve zorg

- ❖ sinds juni 2021
- ❖ locatie Rotterdam van PLOEG-3, i.s.m. Netwerk Palliatieve Zorg Rotterdam en omstreken
- ❖ doorontwikkeling van 'Communiqueer SBARR-Pallzorg' (landelijk bekend)

- ❖ multidisciplinair, inclusief vrijwilligers

- ❖ met het oog op palliatieve zorg in thuissituatie / eerste lijn
- ❖ ook te gebruiken intramuraal en in hospice

opbouw

- voorzijde systematisch een vraagstuk bespreken met andere hulpverlener(s)
- binnenkant – links zorg voor zingeving vanuit het ABC-model
- binnenkant – rechts zorg voor zingeving m.b.v. het Diamantmodel
- achterzijde aanvullende informatie: websites e.d. waarop je kunt terugvallen

toepassingen middendeel

- casusbespreking met andere zorgverleners (bijv. PaTz)
- voor en tijdens contact met palliatieve patiënt en/of naaste
- hulp bij de anamnese
- rapportage en eigen werkaantekeningen
- evaluatie van de zorg
- eigen competenties (opfrissen kennis, ruime blik, gespreksvaardigheden)
- training van anderen

4. Aan de slag (25 minuten)

5. Afronding

- hebben jullie ontdekkingen gedaan?
- liep je ergens tegenaan/schuurde het?
- verdere reacties/vragen?

instrument: hoe te vinden en te verkrijgen?

- <https://palliaweb.nl/overzichtspagina-hulpmiddelen/sbarr-en-zingeving-palliatieve-zorg>
- <https://palliaweb.nl/projecten/zingeving-in-de-thuissituatie>

handige bronnen

- gespreksinstrument SBARR en zingeving palliatieve zorg: <https://palliaweb.nl/overzichtspagina-hulpmiddelen/sbarr-en-zingeving-palliatieve-zorg>
- andere gespreksinstrumenten, handleiding bij (implementatie) gespreksinstrumenten: <https://palliaweb.nl/projecten/zingeving-in-de-thuissituatie>
- kwaliteitskader palliatieve zorg: <https://palliaweb.nl/zorgpraktijk/kwaliteitskader-palliatieve-zorg-nederland>
- richtlijn zingeving en spiritualiteit in de palliatieve fase: <https://palliaweb.nl/richtlijnen-palliatieve-zorg/richtlijn/zingeving-en-spiritualiteit>